

Joseph Conrad
va poder complir un somni, enrolar-se a la marina mercant britànica/ ARXIU

MEMÒRIA PERSONAL
Joseph Conrad

Traducció: Josep M. Muñoz Lloret
Editorial: L'Avenç
Barcelona, 2017
Pàgines: 160
Preu: 13 euros

avançant riu amunt cap allò que batejaria memorablement com “el cor de les tenebres”. Després de vint anys com a mariner, va abandonar l’ofici, va formar una família a Londres i es va dedicar a escriure. El món que coneixia era el món del mar, sense casa, internacional, multilingüe. Va decidir escriure en anglès, Gran Bretanya li donava un sentit d’estabilitat històrica que li agradava, però sobretot perquè deia que la llengua anglesa se’l va fer seu “d’una manera tan completa que els seus mateixos modismes van tenir un efecte directe sobre el meu temperament i van modelar el meu caràcter encara plàstic”.

El lligam de la seva escriptura amb el mar, doncs, és molt íntim, i això fa que el seu nom es relacioni sovint amb relats d’aventures. Ara bé, obres com *El negre del Narcissus*, *Nostromo* i, especialment, *El cor de les tenebres*, són obres que van més enllà de la novel·la d’aventura, perquè mostren l’abjecció a què pot arribar la consciència

Conrad va navegar per tots els oceans

humana. Al costat de l’aventura marítima, Conrad hi encabeix l’angoixa moderna, mostra una visió de la humanitat fosca i torbadora que sembla més propera a Dostoievski, més propera a la seva sang eslava, que no pas a la tradició més social de la ficció britànica.

L’Avenç ha publicat recentment *Memòria personal*, traduït per Josep M. Muñoz Lloret. Es tracta d’un recull de fragments biogràfics que Conrad escriu a l’edat de cinquanta-cinc anys per encàrrec del seu amic Ford Madox Ford i que es va anar publicant a l’*English Review*. És un text breu, amè, que sondeja no només el lligam entre l’escriptura i el mar, sinó sobretot la voluntat de Conrad per fer d’aquests dos elements el seu univers. No es tracta d’unes confessions, sinó més aviat d’un grapat de records, sense ordre cronològic, però que són cabdals en la seva trajectòria vital com a mariner i com a escriptor.

Per exemple, descriu el primer anglès que de nen va conèixer en una excursió amb el seu oncle, el qual li va causar una gran fascinació; la importància decisiva del primer lector a qui va donar el manuscrit de la seva primera obra; i com van ser les seves primeres experiències al mar. Però potser els fragments més interessants són quan exposa els valors sobre els quals se suporta el seu edifici literari.

Una de les idees mestres que travessa la seva obra és l’espectacularitat sense cap fi ètic de la natura. Conrad ha vist molts ho-

L’impuls d’escriure

Joseph Conrad va néixer a Polònia el 1857, aleshores sota dominació russa. Va quedar orfe de mare a set anys i, poc després, el seu pare, partidari dels nacionalistes, va ser empresonat pels russos. Józef l’anava a visitar a la presó, i sempre recordarà que aprofitava el temps per traduir Dickens, Hugo i Shakespeare. El pare també va morir aviat, quan ell tenia dotze anys, i Teodor Józef Konrad Korzeniowski va passar a mans del seu tutor, l’oncle matern, que li va donar una educació rigorosa, pròpia de l’aristocràcia rural

polonesa, per bé que a setze anys li va permetre que realitzés un somni extraordinari: marxar cap a Marsella per enrolar-se a la marina mercant britànica.

Allà va iniciar una nova vida, una vida solitària, autònoma i cosmopolita. A bord de molts vaixells, va passar d’aprenent a oficial, i d’oficial a capità. Va aprendre anglès i va navegar per tots els oceans, vivint les inclemències i alegries que dona el mar. Un dels viatges decisius va ser quan va anar al Congo, un viatge de més de tres anys que, partint de la capital, va anar